

Projektowane postanowienia umowy

Egzemplarz nr .....

UMOWA NR .....

zawarta w dniu ..... roku w Poznaniu, pomiędzy:

Powiatem Poznańskim - Zarządem Dróg Powiatowych w Poznaniu, 61-851 Poznań, ul. Zielona 8, NIP 7811840766, reprezentowanym przez:

Marka Borowczaka – Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Poznaniu, zwanym dalej **Zamawiającym**,

a,

.....
 .....
 reprezentowanym przez:

.....
 .....
 zwanym dalej **Wykonawcą**,

na podstawie dokonanego przez Zamawiającego wyboru oferty Wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia nr **WZ.261.2.19.2022** przeprowadzonym w trybie podstawowym, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.), zawarto umowę następującej treści:

§ 1

Przedmiot zamówienia

1. Zamawiający powierza, a Wykonawca przyjmuje do wykonania zadanie pn.: „**Remont drogi powiatowej nr 2468P Kórnik – granica powiatu na odcinku Biernatki – granica powiatu**”, sklasyfikowane w Planie Rzeczowo finansowym pod nr .....
2. Przedmiot zamówienia określony wg CPV:
45233220-7 Roboty w zakresie nawierzchni dróg;
45233142-6 Roboty w zakresie naprawy dróg.
3. Zakres Przedmiotu zamówienia został szczegółowo opisany w dokumentacji przetargowej obejmującej: SWZ, Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (STWiORB), dokumentację projektową przedmiar, ofertę Wykonawcy.
4. Dla celów interpretacji będą miały pierwszeństwo dokumenty zgodnie z następującą kolejnością:
  - 1) Umowa,
  - 2) Oferta Wykonawcy wraz ze stanowiącym jej integralną część Kosztorysem ofertowym,
  - 3) Dokumentacja projektowa,
  - 4) STWiORB,
  - 5) SWZ (w zakresie nie ujętym wyżej).
5. W celu wyeliminowania stwierdzonych rozbieżności pomiędzy dokumentami, o których mowa w ust. 4. Zamawiający jest zobowiązany niezwłocznie przekazać informację na piśmie występującemu o wyjaśnienie rozbieżności, z zachowaniem przy interpretacji rozbieżności zasady pierwszeństwa kolejności dokumentów, o której mowa w ust. 4.
6. Wykonawca oświadcza, że uwzględnił w ofercie wszelkie dane udostępnione przez Zamawiającego.
7. Wycena oferty jest dokonana w oparciu o kosztorys ofertowy oraz dokumentację projektową, STWiORB oraz inne elementy SWZ opisujące przedmiot zamówienia.
8. Wykonawca zobowiązuje się wykonać wszystkie opisane Dokumentacją projektową oraz STWiORB roboty budowlane, niezbędne do realizacji Przedmiotu zamówienia.
9. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót, a są konieczne do realizacji Przedmiotu zamówienia zgodnie z projektem budowlanym i nie wymagają zawarcia odrębnej umowy.
10. Jeżeli wykonanie robót, o których mowa w ust. 8 i 9 będzie prowadziło do zwiększenia lub zmniejszenia wynagrodzenia Wykonawcy, wykonanie tych robót musi być poprzedzone zmianą Umowy. Wynagrodzenie z tytułu realizacji robót będzie ustalone zgodnie z § 12 niniejszej umowy.

11. Roboty budowlane nieobjęte niniejszą Umową, nieujęte w projekcie budowlanym, które nie były możliwe do przewidzenia w chwili wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego stanowią roboty dodatkowe w rozumieniu art. 455 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp.

§ 2

1. Przedmiot zamówienia wykonany zostanie z materiałów dostarczonych przez Wykonawcę za wyjątkiem materiałów budowlanych nadających się i przewidzianych w dokumentacji projektowej do ponownego wykorzystania.
2. Materiały, o których mowa w ust. 1, powinny odpowiadać, co do jakości wymaganiom określonym Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1213), oraz wymaganiom określonym w STWiORB.
3. Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz robót zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i robót określonymi w STWiORB.
4. W sytuacji, gdy konsekwencją realizacji przedmiotu zamówienia będzie powstanie odpadów, Wykonawca postępować będzie zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699), w szczególności posługiwać się będzie przy gospodarowaniu odpadami, podmiotami spełniającymi warunki określone ww. ustawą.

§ 3

Termin realizacji zamówienia

1. Zamawiający określa następujące terminy realizacji przedmiotu zamówienia:
  - 1) zakończenie robót budowlanych w terminie 100 dni od dnia zawarcia umowy, tj. do dnia.....
  - 2) odbiór końcowy przedmiotu umowy w terminie 130 dni od dnia zawarcia umowy, tj. do dnia.....
2. W ciągu 7 dni od umownego terminu zakończenia robót budowlanych dla całego przedmiotu zamówienia Wykonawca przedłoży dokumenty do odbioru końcowego pozwalające na ocenę prawidłowości wykonania inwestycji i pozwalającą na jej odbiór końcowy, określone w STWiORB – Wymagania Ogólne.
3. Rozpoczęcie czynności odbiorowych nastąpi w terminie do 7 dni licząc od daty potwierdzonego przez inspektora nadzoru zgłoszenia Wykonawcy o zakończeniu robót i przyjęcia dokumentów niezbędnych do oceny wykonania zamówienia.

§ 4

Prawa i obowiązki Stron

1. Do obowiązków Zamawiającego należy w szczególności:
  - 1) przekazanie terenu budowy niezwłocznie po zgłoszeniu przez Wykonawcę Zamawiającemu kierownika robót,
  - 2) dostarczenie Wykonawcy niezbędnej dokumentacji projektowej oraz dokonania jej zmian w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu umowy,
  - 3) zapewnienie nadzoru inwestorskiego,
  - 4) udzielenia Wykonawcy pełnomocnictw w przypadku, gdy okażą się one niezbędne do wykonania przez Wykonawcę obowiązków wynikających z umowy
  - 5) przeprowadzenie odbioru wykonanych robót,
  - 6) zapłata za wykonaną i odebraną robotę.
2. Zamawiający ma prawo przekazać Wykonawcy dodatkowe rysunki i instrukcje, jakie uzna za konieczne dla zgodnego z umową wykonania robót oraz usunięcia wad. Wykonawca ma obowiązek dostosować się do tych rysunków i instrukcji.
3. Na mocy art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp Zamawiający ma prawo, jeżeli jest to niezbędne do zgodnej z umową realizacji robót, polecać dokonywanie takich zmian ich jakości i ilości, jakie będą niezbędne dla wykonania przedmiotu niniejszej umowy, a Wykonawca powinien wykonać każde z poniższych poleceń:
  - 1) zwiększyć lub zmniejszyć ilość robót objętych kosztorysem ofertowym,
  - 2) pominąć część robót - roboty zaniechane,
  - 3) zastosować roboty zamienne lub dodatkowe w przypadku konieczności wykonania robót nieprzewidzianych na polecenie Zamawiającego.
4. Wprowadzone przez Zamawiającego zmiany nie unieważniają w jakiegokolwiek mierze umowy, ale skutki tych zmian stanowią podstawę do zmiany - na wniosek Wykonawcy zwiększenia wynagrodzenia zgodnie z postanowieniami § 12 niniejszej umowy.

5. Ograniczenie wartości zamówienia nie przekroczy 25 % wartości wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 niniejszej umowy.
6. Wykonawca nie wprowadzi jakichkolwiek zmian jakości i ilości robót bez pisemnego polecenia Zamawiającego, za wyjątkiem oczywistych zmian wynikających z rozliczenia kosztorysowego.
7. Wykonanie robót dodatkowych lub zamiennych lub zaniechanie robót objętych niniejszą umową wymaga sporządzenia protokołu konieczności zawierającego opis robót, uzasadnienie ich wykonania lub zaniechania, wyliczenie wartości robót w oparciu o zapisy § 12 niniejszej umowy.
8. Wykonawca może przystąpić do wykonania robót dodatkowych lub zaniechać wykonanie robót wynikających z Umowy wyłącznie po zatwierdzeniu przez Zamawiającego protokołu konieczności. Zamawiający zatwierdzi protokół w terminie 7 dni od zaakceptowania treści protokołu przez przedstawiciela Zamawiającego, inspektora nadzoru i kierownika robót.

§ 5

Prawa i obowiązki Wykonawcy

1. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - 1) wykonanie przedmiotu zamówienia w oparciu o Dokumentację przetargową z uwzględnieniem wymagań określonych w STWiORB,
  - 2) kontrola jakości materiałów i robót zgodnie z postanowieniami STWiORB, badania laboratoryjne będą prowadzone na koszt Wykonawcy w laboratoriach zaakceptowanych przez Zamawiającego,
  - 3) skompletowanie i przedstawienie Zamawiającemu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru częściowego i odbioru końcowego robót w zakresie określonym postanowieniami STWiORB, w wersji papierowej w 2 egz. oraz w wersji elektronicznej (skan wersji papierowej);
  - 4) zapewnienie bezpiecznego korzystania z obszaru przylegającego do terenu budowy oraz do dbania o porządek na terenie budowy, utrzymywania terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych, oraz usuwanie i składowanie wszelkich urządzeń pomocniczych i zbędnych materiałów, odpadów i śmieci oraz niepotrzebnych urządzeń prowizorycznych, a po zakończeniu robót usunięcie poza teren budowy wszelkich urządzeń tymczasowego zaplecza, oraz pozostawienie całego terenu budowy i robót czystego i nadającego się do użytkowania,
  - 5) zapewnienie odpowiednich środków celem zabezpieczenia dróg i obiektów inżynierskich prowadzących do terenu budowy od uszkodzeń, które mogą spowodować roboty lub transport i sprzęt Wykonawcy lub jego dostawców i Podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu, do i z terenu budowy, aby nie spowodował on szkód na drogach i obiektach inżynierskich,
  - 6) zabezpieczenie instalacji i urządzeń na terenie budowy i w jej bezpośrednim otoczeniu przed ich zniszczeniem lub uszkodzeniem w trakcie wykonywania robót,
  - 7) informowanie Zamawiającego o terminie wykonania robót ulegających zakryciu oraz terminie odbioru robót zanikających w terminach i w zakresie określonym w STWiORB,
  - 8) informowanie Zamawiającego o problemach lub okolicznościach mogących wpłynąć na jakość robót lub termin zakończenia robót,
  - 9) niezwłoczne informowanie Zamawiającego o zaistniałych na terenie budowy kontrolach i wypadkach,
  - 10) opracowanie na własny koszt projektu organizacji ruchu na czas prowadzenia robót objętych niniejszym zamówieniem zgodnie z Ustawą z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz.U. 2021 poz. 450 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (t. j. Dz.U. 2019 poz. 2311 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (t. j. Dz.U. 2017 r. poz. 784), uzyskanie wymaganych prawem uzgodnień i przedłożenie go Zamawiającemu w terminie do czasu przystąpienia do wykonywania robót budowlanych,
  - 11) oznakowanie miejsca robót zgodnie z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu i utrzymanie tego oznakowania w należytym stanie przez cały czas wykonywania robót,
  - 12) umożliwienie wstępu na teren budowy pracownikom organów nadzoru budowlanego, do których należy wykonywanie zadań określonych ustawą Prawo Budowlane oraz udostępnienia im danych i informacji wymaganych tą ustawą oraz innym pracownikom, których Zamawiający wskaże w okresie realizacji przedmiotu umowy,
  - 13) zapewnienie dojazdów oraz dojścia dla pieszych do wszystkich posesji i obiektów,

- 14) w przypadku zamknięcia odcinka drogi objętego robotami dla ruchu kołowego, opracowanie i wyznaczenie objazdu dla pojazdów, zapewniając dojazd i dojeżdżenie do posesji,
  - 15) zgłoszenie i uzgodnienie z dysponentami urządzeń obcych znajdujących się w pasie drogowym zasad prowadzenia robót wraz ze zleceniem niezbędnych nadzorów nad prowadzonymi pracami zgodnie z załączonymi do niniejszej SWZ uzgodnieniami branżowymi,
  - 16) zapewnienie obsługi geodezyjnej budowy a w szczególności wykonywanie inwentaryzacji w stanie odkrytym oraz wykonanie dokumentacji powykonawczej,
  - 17) zapłata należnego wynagrodzenia Podwykonawcom jeżeli Wykonawca korzysta z Podwykonawców,
  - 18) spełnienie warunków określonych w art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych.
2. Zwłoka z tytułu nieprzekazania dokumentów, o których mowa w § 5, ust. 1 pkt 3, 10 powyżej nie może stanowić podstawy do zmiany terminów, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 niniejszej umowy.
  3. Zamawiający wymaga, aby Wykonawca/Podwykonawca zatrudniał na podstawie umowy o pracę osoby wykonujące czynności w trakcie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. – Kodeks Pracy, tj. zatrudniał na podstawie umowy o pracę osoby wykonujące wskazane poniżej czynności w trakcie realizacji zamówienia: **wszystkie czynności składające się na roboty budowlane, określone kosztorysem ofertowym chyba, że odrębnych przepisów wynika, że te osoby nie muszą być zatrudnione na umowę o pracę.**
  4. W trakcie realizacji zamówienia zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 3 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
    - 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów i dokonywania ich oceny,
    - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów,
    - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
  5. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub Podwykonawcę osób wykonujących wskazane w ust. 3 czynności w trakcie realizacji zamówienia:
    - 1) **oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy** o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu wykonawcy lub podwykonawcy;
    - 2) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę **kopię umowy/umów o pracę** osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z obowiązującymi przepisami (tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników). Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;
    - 3) **zaświadczenie właściwego oddziału ZUS**, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
    - 4) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę **kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń**, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji.
  6. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

§ 6

Kierowanie robotami

1. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić wykonanie i kierowanie robotami specjalistycznymi objętymi umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane.
2. Wykonawca zobowiązuje się skierować do kierowania robotami personel wskazany w Ofercie Wykonawcy. Zmiana osoby, wskazanej do kierowania robotami w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga pisemnego zaakceptowania przez Zamawiającego. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji i wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanej osoby będą takie same lub wyższe od kwalifikacji i doświadczenia osoby wymaganej postanowieniami Specyfikacji Warunków Zamówienia.
3. Wykonawca musi przedłożyć Zamawiającemu propozycję zmiany, o której mowa w ust. 2 powyżej nie później niż 7 dni przed planowanym skierowaniem osoby do kierowania robotami. Jakkolwiek przerwa w realizacji przedmiotu umowy wynikająca z braku kierownictwa budowy/robót będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminów, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 niniejszej umowy.
4. Zmiana kierownika robót jest dopuszczalna pod warunkiem przedłożenia wraz z propozycją zmiany w ww. terminie dokumentów potwierdzających jego kwalifikacje oraz doświadczenie, o których mowa w ust. 2.
5. W przypadku skierowania, bez akceptacji Zamawiającego, do kierowania robotami innej osoby niż wskazana w ofercie Wykonawcy, Zamawiający może odstąpić od umowy z winy Wykonawcy.
6. Zmiana osoby, o której mowa w § 7 ust. 4 pkt 1 niniejszej Umowy, tj. kierownika robót, wymaga stosownego aneksu do Umowy.

§ 7

Nadzór

1. Zamawiający w terminie do 14 dni od dnia zawarcia Umowy poinformuje Wykonawcę o osobach pełniących funkcję Inspektora Nadzoru.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1 powyżej będą działać w granicach umocowania określonego w ustawie Prawo budowlane.
3. Zamawiający zastrzega sobie prawo zmiany ww. osób, o czym Zamawiający powiadomi na piśmie Wykonawcę na 3 dni przed dokonaniem zmiany. Zmiana ta nie wymaga aneksu do niniejszej umowy.
4. Nadzór nad realizacją robót z ramienia Wykonawcy sprawować będzie:
  - 1) ..... pełniący funkcję kierownika robót.

§ 8

Podwykonawstwo

1. Wykonawca może:
  - 1) powierzyć realizację części zamówienia Podwykonawcom, mimo niewskazania w ofercie takiej części do powierzenia Podwykonawcom,
  - 2) wskazać inny zakres podwykonawstwa, niż przedstawiony w ofercie,
  - 3) wskazać innych Podwykonawców niż przedstawieni w ofercie,
  - 4) zrezygnować z podwykonawstwa.
2. Zamawiający żąda, aby przed przystąpieniem do wykonania zamówienia Wykonawca podał nazwy, dane kontaktowe oraz przedstawicieli, Podwykonawców zaangażowanych w realizację przedmiotu zamówienia, jeżeli są już znani. Wykonawca zawiadamia Zamawiającego o wszelkich zmianach w odniesieniu do informacji, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazuje wymagane informacje na temat nowych Podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług (art. 462 ust. 3 ustawy Pzp)
3. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy Pzp, w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż Podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
4. Wykonawca, Podwykonawca lub Dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane, do przedłożenia Zamawiającemu, nie później niż 7 dni przed jej planowanym zawarciem projektu tej umowy, a także projektu zmiany umowy, przy czym Podwykonawca lub

Dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.

5. Zawarcie umowy o podwykonawstwo może nastąpić wyłącznie po akceptacji jej projektu przez Zamawiającego, a przystąpienie do jej realizacji przez Podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.
6. Zamawiający w ciągu 7 dni zgłasza w formie pisemnej zastrzeżenia do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadku, gdy:
  - 1) nie spełnia ona wymagań określonych w SWZ;
  - 2) przewiduje ona termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku;
  - 3) zawiera ona postanowienia kształtujące prawa i obowiązki Podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą;
  - 4) umowa zawiera zapisy uzależniające dokonanie zapłaty na rzecz Podwykonawcy od zapłaty przez Zamawiającego należności Wykonawcy;
  - 5) umowa zawiera ceny jednostkowe wyższe niż zawarte w ofercie Wykonawcy;
  - 6) umowa nie zawiera cen jednostkowych (Zamawiający dopuszcza możliwość utajnienia cen dla podmiotów innych niż Zamawiający oraz osoby przez niego uprawnione).
7. Niezgłoszenie zastrzeżeń, o których mowa w ust. 6, do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 6 powyżej, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
8. Wykonawca, Podwykonawca lub Dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, jednakże nie później niż na 7 dni przed dniem rozpoczęcia realizacji robót budowlanych przez Podwykonawcę.
9. Zamawiający, w ciągu 7 dni, zgłasza w formie pisemnej sprzeciw do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach, o których mowa w ust. 6.
10. Niezgłoszenie sprzeciwu, o którym mowa w ust. 9, do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 9, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
11. Wykonawca, Podwykonawca lub Dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez Zamawiającego w dokumentach zamówienia. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 złotych.
12. W przypadku, o którym mowa w ust. 11, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż 30 dni, od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej, o której mowa w § 15 ust. 1 pkt 9 niniejszej umowy.
13. Przepisy ust. 4-12 stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo.
14. Wykonawca przedłoży, wraz z projektem umowy o podwykonawstwo, odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Podwykonawcy lub inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy, potwierdzający uprawnienia osób zawierających umowę w imieniu Podwykonawcy do jego reprezentowania.
15. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania Podwykonawców i Dalszych Podwykonawców jak za swoje własne.
16. Wykonawca korzystający z udziału Podwykonawców pełni funkcję koordynatora podczas wykonywania robót i usuwania ewentualnych wad.
17. Zamawiający może żądać od Wykonawcy zmiany albo odsunięcia Podwykonawcy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy robót.
18. Jakkolwiek przerwa w realizacji przedmiotu umowy wynikająca z braku Podwykonawcy będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminów, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 niniejszej umowy.
19. Powyższe postanowienia w zakresie umowy o podwykonawstwo stosuje się odpowiednio do umów o podwykonawstwo z Dalszymi Podwykonawcami.

20. Powierzenie wykonania części zamówienia Podwykonawcom nie zwalnia wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.

§ 9 **Odbiory**

1. Strony ustalają, że przedmiotem odbioru jest wykonanie zleconego przedmiotu umowy, a odbiory dokonywane będą maksymalnie do 80% zaawansowania robót jako odbiory częściowe oraz odbiór końcowy całego przedmiotu umowy.
2. Zamawiający powoła komisję, która dokona odbioru robót. Rozpoczęcie czynności odbiorowych nastąpi w terminie do 7 dni, licząc od daty potwierdzonego przez inspektora nadzoru zgłoszenia Wykonawcy o zakończeniu robót i przyjęcia przez Zamawiającego dokumentów niezbędnych do oceny wykonania zamówienia.
3. Wszystkie odbiory robót (zanikających, ulegających zakryciu, odbiory częściowe, odbiór końcowy, odbiór przed upływem okresu rękojmi) dokonywane będą na zasadach określonych w STWiORB.
4. Z czynności odbioru częściowego, końcowego i odbioru przed upływem okresu rękojmi będzie spisany protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru oraz terminy wyznaczone na usunięcie stwierdzonych w trakcie odbioru wad.
5. Jeżeli w toku czynności odbiorowych zostaną stwierdzone wady:
  - 1) nadające się do usunięcia, to Zamawiający może żądać usunięcia wad wyznaczając odpowiedni termin; fakt usunięcia wad zostanie stwierdzony protokolarnie.
  - 2) nienadające się do usunięcia, to Zamawiający może:
    - a) zażądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi wyznaczając ostateczny termin ich realizacji, zachowując prawo do naliczenia Wykonawcy zastrzeżonych kar umownych i odszkodowań na zasadach określonych w § 15, niniejszej umowy oraz naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki,
    - b) w przypadku niewykonania w ustalonym terminie przedmiotu umowy po raz drugi, odstąpić od umowy z winy Wykonawcy.
6. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wad, bez względu na wysokość kosztów z tym związanych. Wykonawca jest zobowiązany do pisemnego zawiadomienia Zamawiającego o usunięciu wad.
7. W razie nieusunięcia wad w wyznaczonym terminie Zamawiający może zlecić ich usunięcie innym podmiotom na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez zgody sądu. Zamawiający powiadomi pisemnie Wykonawcę o skorzystaniu z powyższego uprawnienia. W przypadku zastępczego usuwania wad podstawą do obciążenia Wykonawcy przez Zamawiającego będzie faktura wystawiona Zamawiającemu przez podmiot usuwający wady. Obciążenie Wykonawcy nastąpi poprzez wystawienie przez Zamawiającego faktury. Wykonawca zapłaci na rzecz Zamawiającego należność wynikającą z faktury w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

§ 10 **Wynagrodzenie. Zasady płatności**

1. Wartość wynagrodzenia za wykonanie Przedmiotu Umowy strony ustalają na cenę zgodnie z ofertą Wykonawcy w wysokości:

cena netto: ..... PLN, podatek VAT: ..... %,
cena brutto: ..... PLN,
(słownie brutto: ..... PLN),
2. Wynagrodzenie Wykonawcy ustalone na podstawie oferty jest wynagrodzeniem kosztorysowym. Wynagrodzenie końcowe ustalone zostanie na podstawie obmiaru powykonawczego robót, zaakceptowanego przez inspektora nadzoru oraz cen jednostkowych zawartych w ofercie, z zastrzeżeniem § 12 niniejszej umowy.
3. Ceny jednostkowe określone w kosztorysie ofertowym są stałe przez cały okres realizacji robót.
4. Przyjęte wynagrodzenie kosztorysowe oznacza, iż:
  - 1) rozliczenie końcowe następuje na podstawie ostatecznych obmiarów ilości wykonanych robót i zostanie ono ustalone według cen jednostkowych ujętych w poszczególnych pozycjach kosztorysu ofertowego,
  - 2) może ulec obniżeniu lub podwyższeniu z uwzględnieniem stawek wynikających z kosztorysu ofertowego w przypadku niewykonania części prac objętych zakresem robót, albo gdy zakres robót w rzeczywistości okaże się mniejszy lub większy,
  - 3) może ulec obniżeniu lub podwyższeniu na zasadach określonych w § 1 ust. 10, § 4 i § 12 niniejszej umowy.
5. W przypadku zmiany stawki podatku VAT, wynagrodzenie określone w ust. 1 powyżej zostanie zmienione poprzez uwzględnienie nowej stawki podatku. Wartość netto wynagrodzenia Wykonawcy nie zmieni się, a wartość brutto wynagrodzenia zostanie wyliczona na podstawie nowych przepisów. Zmiana wysokości wynagrodzenia obowiązywać będzie od dnia wejścia w życie zmiany.

- Zamawiający ma prawo potrącenia z wierzytelności Wykonawcy wszelkich wierzytelności Zamawiającego przysługujących mu wobec Wykonawcy, w tym również kar i odsetek naliczonych zgodnie z § 15 niniejszej umowy.

§ 11

- Rozliczenie wynagrodzenia, o którym mowa w § 10 nastąpi fakturami częściowymi oraz fakturą końcową.
- Faktury częściowe mogą być wystawione na podstawie protokołu odbioru częściowych robót zatwierdzonych przez Zamawiającego – nie częściej niż raz w miesiącu, na kwotę ustaloną w dołączonych do faktury zestawieniach wartości wykonanych robót, sporządzonych i podpisanych przez Wykonawcę narastająco, pomniejszonych o zsumowane kwoty poprzednio zafakturowane. Każde dołączone do faktury zestawienie wartości wykonanych robót musi być sprawdzone przez Inspektora Nadzoru.
- Do momentu odbioru końcowego przedmiotu umowy, faktury VAT, o których mowa w ust. 2, wystawione będą na wartość nie większą niż 80 % wartości wynagrodzenia określonego w § 10 ust. 1 niniejszej umowy.
- Rozliczenie końcowe za wykonanie przedmiotu umowy nastąpi na podstawie faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę na podstawie o protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy.
- Zapłata wynagrodzenia Wykonawcy za roboty, które zostały wykonane z udziałem Podwykonawcy lub Dalszego Podwykonawcy, jest dokonywana, gdy Wykonawca przedłoży Zamawiającemu:
  - kserokopię faktury (rachunku), wystawionej przed Podwykonawcą lub Dalszego Podwykonawcę,
  - kserokopię dowodu zapłaty oraz pisemne oświadczenie Podwykonawcy lub Dalszego Podwykonawcy o otrzymaniu zapłaty z tytułu wymagalnego wynagrodzenia za wykonane roboty budowlane, dostawy lub usługi.
- W przypadku niedostarczenia powyższych dokumentów Zamawiający wstrzyma się z wypłatą wynagrodzenia za odebrane roboty budowlane w części równej sumie kwot wynikających z nie przedstawionych dowodów zapłaty. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w ust. 5, nie jest traktowane jako nie dotrzymanie przez Zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek.
- W przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub Dalszego Podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane, Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
- Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 7, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
- Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy.
- Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, Zamawiający informuje Wykonawcę o możliwości zgłoszenia pisemnie uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub Dalszego Podwykonawcy. Wykonawca w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszej informacji może zgłosić przedmiotowe uwagi.
- W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 8, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
  - nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
  - złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub Dalszego Podwykonawcy, w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub Dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
- W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub Dalszemu Podwykonawcy Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
- Należności z tytułu faktur będą płatne przez Zamawiającego przelewem na konto Wykonawcy i/lub Podwykonawcy/Dalszego Podwykonawcy.
- Należność płatna przelewem, w terminie 30-dni od daty otrzymania faktury, z konta Zamawiającego, na konto Wykonawcy podane na wystawionej przez niego fakturze.
- Faktura winna być wystawiona na:
Powiat Poznański, ul. Jackowskiego 18, 60-509 Poznań

Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, ul. Zielona 8, 61-851 Poznań, NIP 781-184-07-66.

16. Zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (tj.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1666 ze zm.), Wykonawca może wystawić ustrukturyzowaną fakturę elektroniczną za pośrednictwem Platformy Elektronicznego Fakturowania (PEPPOL 7772367112).
17. Za datę zapłaty faktury uważać się będzie datę obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
18. Wykonawca nie może bez zgody Zamawiającego przenosić wierzytelności wynikającej z niniejszej umowy na osobę trzecią.

§ 12

1. Jeżeli roboty wynikające z wprowadzonych postanowieniami § 4 ust. 3 niniejszej umowy zmian, odpowiadają opisowi pozycji w Tabeli elementów rozliczeniowych, cena jednostkowa określona w Tabeli elementów rozliczeniowych, używana jest do wyliczenia w proporcjonalnej wysokości wynagrodzenia.
2. Jeżeli roboty wynikające z wprowadzonych postanowieniami § 4 ust. 3 niniejszej umowy zmian, nie odpowiadają opisowi pozycji w Tabeli elementów rozliczeniowych, Wykonawca powinien przedłożyć do akceptacji Zamawiającego cenę jednostkową elementu nie wyższą od ceny wynikającej z aktualnego cennika „Ceny scalonych robót budowlanych” publikowanego w wydawnictwie „ORGBUD-SERWIS” 60-916 Poznań, ul. Stablewskiego 43, tel./fax (61) 864-25-91. W przypadku konieczności zastosowania indywidualnej kalkulacji ceny jednostkowej robót Wykonawca przyjmie ceny czynników produkcji nie wyższe od aktualnych średnich cen robocizny, materiałów, sprzętu i transportu w cenniku „Informacyjny zestaw cen czynników produkcji budowlanej” publikowanych w w/w wydawnictwie w miesiącu, w którym kalkulacja jest sporządzana z uwzględnieniem nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót, dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNR, wg innych ogólnie stosowanych katalogów lub nakładów własnych zaakceptowanych przez Zamawiającego.
3. Jeżeli cena jednostkowa przedłożona przez Wykonawcę do akceptacji Zamawiającemu będzie skalkulowana niezgodnie z postanowieniami ust. 2 powyżej, Zamawiający wprowadzi korektę ceny opartą na własnych wyliczeniach.
4. Wykonawca powinien dokonać wyliczeń cen, o których mowa w ust. 2 powyżej oraz przedstawić Zamawiającemu do akceptacji wysokość wynagrodzenia wynikającą ze zmian przed rozpoczęciem robót wynikających z tych zmian.

§ 13

Rękojmia

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu rękojmi na przedmiot umowy **na okres 60 miesięcy**, z wyłączeniem oznakowania poziomego cienkowarstwowego, na które Wykonawca udziela Zamawiającemu rękojmi na **okres 12 miesięcy**.
2. Bieg okresu rękojmi rozpoczyna się w dniu odbioru końcowego robót.
3. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu rękojmi także po okresie określonym w ust. 1 powyżej, jeżeli zgłosił wadę przed upływem tego okresu.
4. Zamawiający w okresie udzielonej rękojmi powiadomi Wykonawcę niezwłocznie o wszelkich ujawnionych usterekach. Wady i ustereki usunięte zostaną niezwłocznie. Termin przystąpienia do usuwania wad i usterek w technicznie uzasadnionych przypadkach może zostać wydłużony za zgodą Zamawiającego.
5. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wad i usterek bez względu na związane z tym koszty.
6. W razie nieusunięcia wad i usterek w wyznaczonym terminie, Zamawiający może naliczyć karę umowną zgodnie z § 15 ust 1 pkt 3 niniejszej umowy.
7. W okresie obowiązywania, po rozwiązaniu lub po wygaśnięciu umowy, Wykonawca jest i będzie odpowiedzialny wobec Zamawiającego na zasadach uregulowanych w kodeksie cywilnym za wszelkie szkody (wydatki, koszty postępowań) oraz roszczenia osób trzecich w przypadku, gdy będą one wynikać z wad przedmiotu umowy.
8. Strony zgodnie ustalają iż wyrażenie przez Zamawiającego zgody osobom trzecim na zajęcie fragmentu pasa drogowego drogi powiatowej nr 2468P, na odcinku objętym rękojmią, o której mowa w ust. 1, w celu m.in. budowy, przebudowy drogi, zjazdu oraz budowy lub przebudowy urządzeń niezwiązanych z funkcjonowaniem drogi/realizacji ustawowych obowiązków zarządcy drogi określonych m.in. w ustawie o drogach publicznych, nie narusza uprawnień Zamawiającego z rękojmi w pozostałym zakresie.

§ 14

Zabezpieczenie

1. Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5 % ceny całkowitej podanej w ofercie łącznie z podatkiem VAT co stanowi ..... PLN, (słownie: .....).
2. Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.
3. Zabezpieczenie może być wnoszone według wyboru wykonawcy w jednej lub w kilku następujących formach:
  - 1) pieniądzu – przelewem na konto zamawiającego w Banku Handlowym w Warszawie S.A. Oddział w Poznaniu nr 61 1030 1247 0000 0000 0782 2004;
  - 2) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
  - 3) gwarancjach bankowych;
  - 4) gwarancjach ubezpieczeniowych;
  - 5) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt.2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.
4. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zostało przez Wykonawcę wniesione w .....
5. W przypadku wniesienia zabezpieczenia w pieniądzu wykonawca może wyrazić zgodę na zaliczenie kwoty wadium na poczet zabezpieczenia.
6. Jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, Zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy.
7. W trakcie realizacji umowy wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w ust. 3 powyżej.
8. Zmiana formy zabezpieczenia jest dokonywana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
9. Jeżeli z jakichkolwiek przyczyn zabezpieczenie należytego wykonania umowy, o którym mowa w ust. 1, utraci ważność z punktu widzenia celu w jakim zostało ustalone, Wykonawca zobowiązany jest wnieść nowe zabezpieczenie przed upływem terminu ważności zabezpieczenia pierwotnego, pod rygorem odstąpienia przez Zamawiającego od umowy z winy Wykonawcy.
10. Jeżeli okres na jaki ma zostać wniesione zabezpieczenie przekracza 5 lat, zabezpieczenie w pieniądzu wnosi się na cały ten okres, a zabezpieczenie w innej formie wnosi się na okres nie krótszy niż 5 lat, z jednoczesnym zobowiązaniem się wykonawcy do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy.
11. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, przez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia.
12. Wypłata, o której mowa w ust. 11, następuje nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
13. Zamawiający zwróci 70% zabezpieczenia w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane.
14. Kwota równa 30% zabezpieczenia pozostawiona zostanie na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady.
15. Kwota, o której mowa w ust. 14 powyżej zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

§ 15

Kary umowne

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
  - 1) za zwłokę w dotrzymaniu terminu, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 niniejszej umowy – w wysokości 0,2 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 2) za zwłokę w dotrzymaniu terminu, o którym mowa w § 3 ust. 2 niniejszej umowy – w wysokości 0,2 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 niniejszej umowy, za każdy dzień zwłoki,
  - 3) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze częściowym, końcowym lub odbiorze przed upływem okresu rękojmi – w wysokości 0,05 % od wynagrodzenia umownego brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 zwłoki umowy, za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego zgodnie z postanowieniami § 9 niniejszej umowy na usunięcie wad,

- 4) z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 niniejszej umowy,
  - 5) jeżeli roboty objęte przedmiotem Umowy będzie wykonywał, bez zgody Zamawiającego, podmiot inny niż Wykonawca – karę umowną w wysokości 1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 niniejszej umowy, za każde stwierdzone naruszenie,
  - 6) za każdorazowy brak zapłaty lub nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub Dalszym Podwykonawcom – w wysokości 0,5 % wartości brutto umowy o podwykonawstwo, o której mowa w § 8 niniejszej umowy,
  - 7) za każdorazowe nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmian – w wysokości 500,00 zł,
  - 8) za każdorazowe nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany – w wysokości 500,00 zł,
  - 9) za każdorazowy brak zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty – w wysokości 1 000,00 zł,
  - 10) za niespełnienie wymagań w zakresie zatrudnienia osób wykonujących czynności wskazane w § 5 ust. 3 niniejszej umowy – karę umowną w wysokości 1 000,00 zł, za każde stwierdzone naruszenie,
  - 11) za nieprzedstawienie dowodów wskazanych w § 5 ust. 5 niniejszej umowy – w wysokości 1 000,00 zł za każdy stwierdzony przypadek,
  - 12) z tytułu niespełnienia wymagań w zakresie kluczowego personelu innego niż w ofercie w wysokości 1 000,00 zł za każdą osobę,
  - 13) za każdorazowe nieudokumentowanie przedłużenia okresu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w § 18 ust. 6 niniejszej umowy najpóźniej w dniu upływu terminu określonego w § 3 ust. 1 pkt 1 niniejszej umowy Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę w wysokości 10 000,00 zł,
  - 14) za brak lub niekompletne oznakowanie drogi w trakcie budowy, zgodnie z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu w wysokości 10 000,00 zł każdorazowo po stwierdzeniu powyższej sytuacji przez Inspektora Nadzoru w formie pisemnej.
2. Strony uzgadniają maksymalny limit kar umownych, na kwotę odpowiadającą 20 % wartości robót brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 niniejszej umowy.
  3. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego – w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 10 ust. 1 niniejszej umowy, z wyjątkiem zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.
  4. Strony zastrzegają sobie prawo do odszkodowania przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody i utraconych korzyści.
  5. Jeżeli Zamawiający odstąpi od umowy z powodu zwłoki Wykonawcy w wykonywaniu przedmiotu zamówienia, to Zamawiający jest uprawniony do naliczenia tylko jednej kary umownej z tytułu odstąpienia od umowy, bądź z tytułu zwłoki w wykonaniu przedmiotu umowy.
  6. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w terminie 10 dni od daty wystąpienia przez Zamawiającego z żądaniem zapłaty kary. Zamawiający może potrącić należną mu karę z dowolnej należności przysługującej Wykonawcy względem Zamawiającego.
  7. W przypadku jednoczesnej zwłoki w dotrzymaniu terminów, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 niniejszej umowy Zamawiający naliczy jedną karę umowną liczoną od dnia następnego po upływie terminu wskazanego w § 3 ust. 1 pkt 1 niniejszej umowy do dnia przedłożenia dokumentów do odbioru końcowego, o których mowa w § 3 ust. 2 niniejszej umowy.

§ 16

Odstąpienie od umowy

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy, w przypadku gdy:
  - 1) Wykonawca przerwał z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy realizację przedmiotu zamówienia i przerwa ta trwa dłużej niż 10 dni, pomimo pisemnego wezwania od Zamawiającego do wznowienia robót
  - 2) czynności objęte niniejszą umową wykonuje bez zgody Zamawiającego podmiot inny niż Wykonawca,
  - 3) wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy – odstąpienie od umowy w tym przypadku może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy,
  - 4) Wykonawca realizuje roboty przewidziane niniejszą umową w sposób niezgodny z Dokumentacją projektową, STWiORB lub niniejszą umową pomimo pisemnego upomnienia Wykonawcy przez Zamawiającego,
  - 5) podzleca całość robót lub dokonuje cesji umowy, jej części lub wynikającej z niej wierzycielności bez zgody Zamawiającego,

- 6) wystąpi konieczność:
    - a) wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty przez Zamawiającego lub
    - b) konieczności dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowyPodwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, którzy zawarli zaakceptowane przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane lub którzy zawarli przedłożone Zamawiającemu umowy o Podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi,
  - 7) w wyniku wszczętego postępowania egzekucyjnego nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub jego znacznej części w zakresie uniemożliwiającym realizację umowy,
2. W przypadku odstąpienia od umowy Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczególne:
- 1) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt strony, z której to winy nastąpiło odstąpienie od umowy lub przerwanie robót,
  - 2) Zamawiający dokona odbioru robót zgłoszonych przez Wykonawcę:
    - a) przerwanych oraz zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy, nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada oraz zapłaci wynagrodzenie za te roboty,
    - b) zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od umowy, nastąpiło z przyczyn, za które odpowiada Wykonawca,
  - 3) Zamawiający w terminie 14 dni od daty odstąpienia od umowy przejmie od Wykonawcy teren budowy pod swój dozór,
  - 4) Wykonawca przy udziale Zamawiającego w terminie 14 dni od daty zgłoszenia, o którym mowa w pkt 2) sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku, wraz z zestawieniem wartości wykonanych robót według stanu na dzień odstąpienia; protokół inwentaryzacji robót w toku stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury VAT przez Wykonawcę,
  - 5) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nie objętych niniejszą umową, jeżeli odstąpienie od niniejszej umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego,
  - 6) Wykonawca niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 10 dni, usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone.
3. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i musi zawierać uzasadnienie. Zamawiający może złożyć takie oświadczenie w terminie trzech miesięcy od powzięcia informacji o przyczynach stanowiących podstawę odstąpienia, zastrzeżeniem ust. 1 pkt. 3.
4. Powyższe postanowienia nie ograniczają ani nie wyłączają prawa odstąpienia przez Zamawiającego od umowy na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

§ 17

Odpowiedzialność Wykonawcy

1. Wykonawca ponosi odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone użytkownikom dróg i osobom trzecim, w związku z wykonywaniem zleconych robót.
2. Wykonawca zobowiązuje się do zawarcia na własny koszt odpowiednich umów ubezpieczenia z tytułu szkód, które mogą zaistnieć w związku z określonymi zdarzeniami losowymi oraz od odpowiedzialności cywilnej na czas realizacji robót objętych umową.

§ 18

Zmiany umowy

1. Zamawiający działając zgodnie z przepisami art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, przewiduje zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy.
2. Zmiany w umowie mogą dotyczyć:
  - 1) zmiany terminów wykonania zamówienia,
  - 2) zmiany ilości robót budowlanych, szczegółowo opisane w § 1 ust 9 i 10, § 4 ust. 3 - 8 niniejszej umowy,
  - 3) zmiany wynagrodzenia Wykonawcy, szczegółowo opisana w § 10 ust. 2-5 niniejszej umowy,
  - 4) zmiana w zakresie podwykonawstwa, szczegółowo opisana w § 8 niniejszej umowy,
  - 5) zmian rozwiązań technicznych lub technologicznych,
  - 6) zmian sposobu wykonania zamówienia,
  - 7) zmiany producenta materiałów budowlanych, urządzeń,
  - 8) zmiany wymiarów, położenia lub wysokości części robót budowlanych,
  - 9) zmiany kierownika robót szczegółowo opisana w § 6 niniejszej umowy
3. Zmiana postanowień umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy jest możliwa poprzez przedłużenie terminów o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 niniejszej umowy w przypadku:

- 1) przestoju i opóźnień zawinionych przez Zamawiającego,
  - 2) działania siły wyższej (np. klęski żywiołowe, strajki generalne lub lokalne), mającej bezpośredni wpływ na terminowość wykonania robót),
  - 3) wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych uniemożliwiających prawidłowe wykonanie robót (szczegółowo określonych w STWiORB), w szczególności z powodu technologii realizacji prac określonych umową, normami lub innymi przepisami, wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność – fakt ten musi być potwierdzony w dzienniku budowy przez inspektora nadzoru,
  - 4) wystąpienia konieczności wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej, z przyczyn za które nie odpowiada Wykonawca, jeżeli uniemożliwia to lub wstrzymuje realizację określonego rodzaju robót mających wpływ na termin wykonywania robót,
  - 5) wystąpienia konieczności wykonania robót dodatkowych lub zamiennych, udzielenia zamówień dodatkowych,
  - 6) działań osób trzecich uniemożliwiających wykonanie prac, które to działania nie są konsekwencją winy którejkolwiek ze stron,
  - 7) wystąpienia opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechania przez właściwe organy administracji, które nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - 8) wystąpienia opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, itp., do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,
  - 9) odmowy wydania przez właściwe organy decyzji, zezwoleń, uzgodnień itp. z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę,
  - 10) niemożności wykonywania robót z powodu braku dostępności do miejsc niezbędnych do ich wykonania z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę,
  - 11) niemożności wykonywania robót, gdy uprawniony organ nie dopuszcza do wykonania robót lub nakazuje wstrzymanie robót z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę
4. W przedstawionych w ust. 3 powyżej przypadkach wystąpienia opóźnień lub wstrzymania realizacji, strony mogą ustalić nowe terminy zakończenia robót i odbioru końcowego przedmiotu umowy, z tym że maksymalny okres przesunięcia terminu zakończenia robót równy będzie okresowi przerwy, postoju lub okresowi niezbędnemu do wykonania robót nieprzewidzianych w przedmiarze robót .
  5. W przypadku konieczności zmiany terminu realizacji umowy Wykonawca zobowiązany jest wystąpić z wnioskiem do Zamawiającego. Wniosek powinien zawierać szczegółowe uzasadnienie zmiany terminu.
  6. Zmiana terminów realizacji umowy możliwa jest tylko po wcześniejszym udokumentowaniu przedłużenia okresu zabezpieczenia należytego wykonania umowy i okresu rękojmi.
  7. Zmiana postanowień umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy jest możliwa poprzez zmianę sposobu wykonania przedmiotu umowy, zmianę wynagrodzenia Wykonawcy lub poprzez przedłużenie terminów realizacji umowy w przypadku:
    - 1) wystąpienia siły wyższej uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z jej postanowieniami
    - 2) zmian technologicznych – o ile są korzystne dla Zamawiającego i spowodowane są w szczególności:
      - a) pojawieniem się na rynku materiałów lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu umowy, lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości robót;
      - b) pojawienie się nowszej technologii wykonania zaprojektowanych robót pozwalającej na zaoszczędzenie czasu realizacji inwestycji lub kosztów wykonywanych prac, jak również kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu Umowy,
    - 3) konieczności zrealizowania jakiegokolwiek części robót, objętych przedmiotem umowy, przy zastosowaniu odmiennych rozwiązań technicznych lub technologicznych, niż wskazane w dokumentacji projektowej, i wynikających ze stwierdzonych wad tej dokumentacji lub zmiany stanu prawnego w oparciu, o który je przygotowano, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wykonaniem nienależnym przedmiotu umowy,
    - 4) odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków geologicznych, geotechnicznych lub hydrologicznych, rozpoznania terenu w zakresie znalezisk archeologicznych, występowania niewybuchów lub niewypałów, które mogą skutkować w świetle dotychczasowych założeń niewykonaniem lub nienależnym wykonaniem przedmiotu umowy,
    - 5) odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków terenu budowy, w szczególności napotkania nie zinwentaryzowanych lub błędnie zinwentaryzowanych sieci, instalacji lub innych obiektów budowlanych ,

- 6) konieczność zrealizowania przedmiotu zamówienia przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych lub materiałowych ze względu na zmiany obowiązującego prawa,
  - 7) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
8. Jeżeli zmiana, o której mowa w ust. 2 - 7 powyżej wymaga zmiany dokumentacji projektowej lub STWiORB, strona inicjująca zmianę przedstawia projekt zamienny (zatwierdzony przez organ architektoniczno – budowlany- jeżeli wymagają tego przepisy prawa budowlanego) zawierający opis proponowanych zmian i niezbędne rysunki. Projekt taki wymaga akceptacji nadzoru autorskiego i zatwierdzenia do realizacji przez Zamawiającego.

§ 19

Ochrona osnów znaków geodezyjnych

1. Przed rozpoczęciem robót budowlanych:
  - 1) Wykonawca, w obszarze objętym inwestycją, dokona odszukania i pomiaru znaków z trwałego materiału, określających położenie punktów osnów: geodezyjnej poziomej i wysokościowej, gravimetrycznej i magnetycznej.
  - 2) dokumentację z odszukania znaków i pomiaru kontrolnego wykona osoba legitymująca się uprawnieniami zawodowymi w zakresie 1, 2, 3 lub 4, o których mowa w art. 43 Ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 z późn. zm.),
  - 3) jeżeli w wyniku wykonania czynności opisanych w pkt 1 i 2 Wykonawca stwierdzi, że przedmiotowe znaki są w dobrym stanie (nie zniszczone, nie uszkodzone, nie przemieszczone):
    - a) oznakuje je farbą o intensywnym kolorze,
    - b) dokona pomiaru kontrolnego,
    - c) dokumentację z odszukania i pomiaru kontrolnego załączy do operatu z inwentaryzacji powykonawczej inwestycji,
    - d) stosowne informacje umieści w sprawozdaniu technicznym z inwentaryzacji powykonawczej inwestycji.
  - 4) Jeżeli w wyniku powyższych czynności dokonanych przed rozpoczęciem robót, Wykonawca stwierdzi, że przedmiotowe znaki są zniszczone, uszkodzone lub przemieszczone, stosowne informacje umieści w sprawozdaniu technicznym z inwentaryzacji powykonawczej inwestycji.
  - 5) Wszystkie znaki istniejące w dobrym stanie muszą zostać zabezpieczone przed zniszczeniem, uszkodzeniem i przemieszczeniem w sposób gwarantujący nienaruszalność ich położenia. Wszelkie prace w obrębie istniejących znaków należy wykonywać ręcznie.
2. Po zakończeniu robót budowlanych
  - 1) Wykonawca ponownie dokona przeglądu i kontrolnego pomiaru położenia znaków.
  - 2) dokumentację z pomiaru kontrolnego wykona osoba legitymująca się uprawnieniami zawodowymi w zakresie 1, 2, 3 lub 4, o których mowa w art. 43 cyt. ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.
  - 3) jeżeli w wyniku wykonania czynności opisanych w pkt 1, Wykonawca stwierdzi, że przedmiotowe znaki są w dobrym stanie (nie zniszczone, nie uszkodzone, nie przemieszczone):
    - a) dokona pomiaru kontrolnego,
    - b) dokumentację z pomiaru kontrolnego załączy do operatu z inwentaryzacji powykonawczej inwestycji,
    - c) stosowne informacje umieści w sprawozdaniu technicznym z inwentaryzacji powykonawczej inwestycji.
  - 4) Jeżeli w wyniku powyższych czynności dokonanych po zakończeniu robót, Wykonawca stwierdzi, że znaki, określone przed rozpoczęciem robót jako znaki w dobrym stanie zostały zniszczone, uszkodzone lub przemieszczone:
    - a) stosowne informacje umieści w sprawozdaniu technicznym z inwentaryzacji powykonawczej inwestycji,
    - b) dokona: odtworzenia znaków – tam gdzie jest to możliwe (np. w chodniku) lub przeniesienia znaków, których odtworzenie jest niemożliwe (np. zostały zalane asfaltem), najpóźniej w terminie 2 miesięcy od dnia wykonania inwentaryzacji powykonawczej inwestycji (Pracę geodezyjną polegającą na odtworzeniu znaków osnowy należy odrębnie zgłosić w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Poznaniu, a po jej zakończeniu zawiadomić o wykonaniu zgłoszonych prac, załączając do zawiadomienia przewidzianą prawem dokumentację, w trybie art. 12-12a cyt. ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne. Za datę wykonania inwentaryzacji powykonawczej przyjmuje się datę złożenia w PODGiK zawiadomienia o zakończeniu pracy geodezyjnej, polegającej na wykonaniu inwentaryzacji powykonawczej inwestycji. Jeżeli praca wykonywana jest w etapach, za datę wykonania inwentaryzacji powykonawczej przyjmuje się datę złożenia w PODGiK zawiadomienia o zakończeniu ostatniego etapu pracy geodezyjnej, polegającej na wykonaniu inwentaryzacji powykonawczej inwestycji.)
  - 5) Po zakończeniu robót wszystkie znaki niezniszczone, nieuszkodzone, nieprzemieszczone oraz odtworzone i przeniesione mają być dostępne bezpośrednio do pomiaru, tj. niezakryte przez materiał wykorzystany do wykonania inwestycji (asfalt, kostkę betonową, kostkę granitową itp.). Dopuszcza się stosowanie kaset.

3. Odpis/kopię sprawozdania technicznego z wykonanych czynności Wykonawca przekaże Inwestorowi.
4. Jeżeli zniszczone, uszkodzone lub przemieszczone znaki należą do osnowy obecnie zaliczonej do podstawowej lub szczegółowej, w rozumieniu rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 lutego 2012 r. w sprawie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz.U.2012.352) - dokumentację z odtworzenia i/lub przeniesienia znaków wykona osoba legitymująca się uprawnieniami zawodowymi w zakresie 3, o których mowa w art. 43 cyt. ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.
5. Jeżeli zniszczone, uszkodzone lub przemieszczone znaki należą do osnowy obecnie zaliczonej do pozaklasowej, w rozumieniu cyt. Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych - dokumentację z odtworzenia i/lub przeniesienia znaków wykona osoba legitymująca się uprawnieniami zawodowymi w zakresie 1, 2, 3 lub 4, o których mowa w art. 43 cyt. ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.

§ 20 Siła wyższa

1. Siła Wyższa to okoliczności lub zdarzenia, w odniesieniu do których łącznie spełnione są następujące przesłanki:
  - na które Strona nie ma wpływu i nie mogła ich przewidzieć,
  - przed którymi Strona nie mogłaby się rozsądnie zabezpieczyć przed momentem zawarcia umowy,
  - których Strona nie mogłaby uniknąć lub przewyciężyć oraz, których nie można przypisać drugiej Stronie.
2. Żadna ze Stron nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków wynikających z umowy będące następstwem wyłącznie wystąpienia Siły Wyższej.
3. Strona, która stwierdzi wystąpienie Siły Wyższej ma obowiązek poinformowania o tym drugiej Strony na piśmie bez zbędnej zwłoki.
4. Strona dotknięta działaniem Siły Wyższej podejmie wszelkie konieczne czynności zmierzające do ograniczenia skutków Siły Wyższej w zakresie wykonania zobowiązań wynikających z umowy.
5. W przypadku ustania Siły Wyższej, Strona zawiadomi o tym bezzwłocznie drugą Stronę na piśmie.

§ 21 Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane i ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.
2. Wszelkie istotne zmiany niniejszej umowy wymagają aneksu sporządzonego z zachowaniem formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Wszelkie spory mogące powstać w związku z wykonaniem, nienależytym wykonaniem, bądź niewykonaniem Umowy, w szczególności spory o odszkodowanie z tytułu niewykonania, bądź nienależytego wykonania Umowy oraz spory o kary umowne zastrzeżone zgodnie z § 15 Umowy Strony Umowy poddają pod rozstrzygnięcie właściwego rzeczowo sądu powszechnego w Poznaniu. Powyższe dotyczy także przypadków dochodzenia roszczeń po złożeniu oświadczenia o odstąpieniu lub wypowiedzeniu Umowy przez którąkolwiek ze stron. Klauzula prorogacyjna obowiązuje także po złożeniu oświadczenia o odstąpieniu lub wypowiedzeniu Umowy przez którąkolwiek ze stron.
4. Strony zobowiązują się wzajemnie do zawiadomienia drugiej Strony o każdorazowej zmianie adresu wskazanego w Umowie. Doręczenie pod adres wskazany przez Stronę, w przypadku odesłania zwrotnego przez pocztę przesyłki wysłanej na podany adres uważa się za skuteczne z upływem siódmego dnia, licząc od dnia następującego po dniu wysłania, jeżeli przesyłka nie została podjęta przez adresata, bez względu na przyczynę niepodjęcia.
Adresy do doręczeń:
Wykonawcy: ..... ,
Zamawiającego: Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, ul. Zielona 8, 61-851 Poznań.
5. Umowę niniejszą sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, dwa egzemplarze dla Zamawiającego i jeden dla Wykonawcy.
6. Umowa niniejsza zawiera ..... ponumerowanych i parafowanych stron.

.....
ZAMAWIAJĄCY

.....
WYKONAWCA